



VWCAP

2020 het jaar van een nieuwe dreiging

De afgelopen twee nieuwsbrieven berichtten we al dat alles door de Covid-19 pandemie anders was. Vele herdenkingen werden afgelast, er waren geen meetings en de archieven en musea sloten de deuren. Dit alles maakte het voor de stichting erg lastig om met de leden samen te komen en diverse onderzoeken stagneerden. Er werden geen interviews meer met kwetsbare ouderen gedaan en helaas zijn er ons ondertussen ook diverse overleden.

We hoopten destijds dat we nu de crisis achter ons konden laten en dat we diverse activiteiten weer konden opstarten. Helaas zitten we sinds kort weer in een nieuwe lockdown. Deze werd afgekondigd op het moment dat de nieuwe film "De slag om de Schelde" in première zou gaan. Hopelijk kunnen we deze film toch snel in de bioscoop gaan aanschouwen. De film gaat over een stuk geschiedenis dat jarenlang wat ondergesneeuwd werd, hoewel hier enorme offers zijn gebracht.

Ook de lichtjes op de oorlogsgraven konden dit jaar niet doorgaan in de vorm zoals we het de laatste

jaren hadden gedaan. Deze keer geen muziek en geen publiek. Na de planning met de destijds geldende Corona maatregelen moesten we afgelopen weken het plan weer aanpassen door het aanscherpen van de maatregelen. In deze nieuwsbrief hebben we wel nog de foto's van het event opgenomen zodat jullie er toch nog een beetje van kunnen genieten.

Zoals de wereld er nu voor staat gaan wij ervan uit dat bij het verschijnen van de volgende nieuwsbrief, de wereld nog niet naar het oude normaal is terug gekeerd. Dit wil niet zeggen dat we stil gaan zitten, want we hebben nog diverse projecten lopen. Wilt u hier uw steentje aan bijdragen dan horen we dat uiteraard graag. Verhalen aandragen voor deze nieuwsbrief blijft enorm gewaardeerd.

Voor nu in ieder geval veel leesplezier en blijf gezond. Tot 2021! ●



Vrijwilligers gezocht

Onze stichting bestaat momenteel uit een tal van enthousiaste vrijwilligers die samen de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog in onze regio proberen te documenteren. Dit doen we door middel van diverse onderzoeken. Naast dit documenteren proberen we de gevonden informatie breder bekend te stellen. Naast publicatie van boeken en een nieuwsbrief, hebben we websites en facebookpagina's om dit te bewerkstelligen. Echter ontbreekt er binnen de stichting veel kennis om vooral die laatste digitale gereedschappen effectief te gebruiken. Onze websites werken niet optimaal en geven nogal wat frustratie om ze up to date te houden.

Wij zijn dan ook dringend op zoek naar mensen die affiniteit hebben met de digitale wereld en het leuk zouden vinden om met ons deze websites en facebook pagina's te bewerken en beheeren.

Daarnaast zijn alle andere mensen welkom die iets voor de stichting willen betekenen. Dit kan zijn op diverse vlakken. Bijvoorbeeld meehelpen

in diverse onderzoeken, het verwerken van onderzoeken tot publicaties, het schrijven van stukken voor op het internet of de nieuwsbrief etc. De kennis van de Tweede Wereldoorlog is geen vereiste, alleen de wil om jezelf in te zetten is voldoende.

Mocht u na het lezen van dit stukje denken, misschien is dit wel iets voor mij, neem dan contact op met onze stichting! ●



Adoptieregister wachtlijst

In 2018 is onze stichting het adoptieprogramma voor de militaire begraafplaats Valkenswaard gestart. Al vrij snel waren alle 222 graven geadopteerd. Echter de aanvragen voor een adoptie bleven hierna nog binnenkomen. Deze mensen hebben we gevraagd of zij op een wachtlijst wilden komen om een adoptie over te nemen als er iemand stopte met het adoptie programma.

De meeste mensen hebben hier positief op geantwoord en ondertussen is de wachtlijst enorm gegroeid. Daar tegenover zijn de meeste adoptanten nog erg enthousiast en zijn er slechts weinig adoptanten gestopt. We zijn natuurlijk erg blij dat mensen zo trouw aan hun adoptie blijven maar dit heeft natuurlijk invloed op de wachttijd voor de mensen op de wachtlijst.



*De toekomstige generatie plaatst rozen op de graven.
Bron: Paul Roos*

Mochten er mensen zijn die toch graag snel onze helden willen eren door een graf te adopteren, dan kunnen we melden dat er steeds meer begraafplaatsen een adoptie programma hebben. Zo weten we dat Sittard en Nederweert afgelopen jaar een adoptie programma hebben opgezet voor hun militaire begraafplaatsen. Hier zijn nog graven te adopteren. Dus mocht je geen jaren willen wachten neem dan gerust contact met hen op. ●

Nederweert: adoptiegravennederweert@gmail.com

Sittard: info@vanderweide-sittard.nl

Oorlogsherinneringen van een Welsh Fusilier

Enige tijd geleden kregen we via de kleindochter van sergeant George Francis Gavan een verhaal. Dit verhaal was opgetekend door de zoon van Dennis Edward Parry. Dennis heeft in dezelfde eenheid gediend als sergeant Gavan. Na toestemming verkregen te hebben vonden we het interessant om dit verhaal hier te delen.

Alle informatie, details, gebeurtenissen en plaatsen zijn enkele van de herinneringen uit gesprekken met mijn vader, Dennis Edward Parry, over zijn ervaringen in de oorlogstijd vóór, tijdens en de onmiddellijke nasleep van zijn dienst in het leger. Alle gebeurtenissen zijn zoveel mogelijk in zijn woorden geschreven. Hij was erbij, ik ben gewoon de schrijver.

Mijn vader Dennis Edward Parry werd geboren in augustus 1918 in een huis genaamd Glan Aber in het dorp Llanasa, nabij Holywell, Flintshire. Hij was de laatstgeborene van vier kinderen. Hij ging naar de dorpschool en op zijn veertiende vertrok hij om een zevenjarige stage als timmerman te beginnen. In 1939 was hij eenentwintig en werkte hij in het zuiden van Engeland toen de oorlog werd verklaard.

Hij kwam onmiddellijk thuis en kort daarna meldde hij zich als vrijwilliger bij de Royal Welch fusiliers in Hightown Barracks, Wrexham. Na een initiële basisopleiding werd hij uitgezonden naar verschillende kustgebieden in het zuiden van Engeland. Hij werd geplaatst op plaatsen zoals Hastings, Folkstone, Deal etc. als onderdeel van de anti-invasiemacht. Op een bepaald moment in deze periode meldde hij zich aan voor een gevaarlijke taak. Dit gaf je het recht om je aan te sluiten en, indien geaccepteerd, bij één van de vele gespecialiseerde outfits, waaronder Commando- en SAS-eenheden. Deze gevaarlijke taak betaalde de vrijwilliger één shilling en zes pence per dag meer dan een gewone soldaat.

Ik ben niet op de hoogte van George Gavan zijn vroege dienst verleden, maar hij zou mijn vader zeker hebben gekend vanaf het

moment dat ze lid werden van de Specialist Reconnaissance Troop of "SP's", zoals ze van nu af aan zullen worden genoemd. Leden van de SP waren afkomstig uit veel verschillende regimenten, maar meestal waren vrienden die samen in regimenten dienden ook samen vrijwilliger voor de zwaardere taken. Misschien kenden George en mijn vader elkaar al vroeg in de oorlog.

Training

De SP-troepen waren ingedeeld in pelotons (als ik het me goed herinner). Elk peloton bestond uit twintig of vierentwintig man, met carriers (Bren Gun Carrier, licht gepantserd, personeelsvoertuig op rupsbanden), vier man per drager. Elk peloton had een sergeant (Gavan) en elke carrier een korporaal (Parry). De mannen in de SP-eenheden ondergingen een uitgebreide en intensieve training, vergelijkbaar met alle andere speciale eenheden. Hun fysieke uithoudingsvermogen werd op een hoog niveau gehandhaafd, veel langlaufen, snel marsen met volledige uitrusting enz. Maar dit was slechts een klein deel van de diverse trainingen en vaardigheden die ze zouden opdoen. Ze woonden veel lezingen bij om mentaal te trainen, het oplossen van problemen in alle soorten situaties, inclusief proeve van bekwaamheid enz. Ze kregen instructies over het opereren van een breed scala aan militaire vaardigheden, voertuigen en zelfs een introductie over stoomlocomotieven! Wapeninstructie werd verlengd t.o.v. een reguliere opleiding en uitgebreid in handvuurwapens, waaronder ook Duitse wapens en onderhoud aan bod kwamen. De wapentraining omvatte mortieren van twee en drie pond en anti-



*Sergeant Gavan in een truck van het 4de bataljon Royal Welsh Fusiliers.
Bron: Collectie Stichting*

tankgeschut van twee en zes pond. Verder kregen ze ook training in het kunnen uitvoeren van patrouilles te voet in dag- en nachtomstandigheden, kaartlezen en navigatietesten. Er werden ook andere soorten instructie gegeven, zoals rotsklimmen. Hun training omvatte onder meer dat ze naar een Battle School in Tunbridge Wells werden gestuurd. Hier kregen ze ervaring met het onder vuur komen te staan om hen voor te kunnen bereiden om te kunnen functioneren in echte strijd en onder vuuromstandigheden.

Veel van hun veldtraining werd gedaan in de South Downs van Sussex. Hier waren ze voorbereid om slagveldomstandigheden te kunnen doorstaan. Ze werden gehard tijdens 2- of 3-daagse oefeningen waarbij ze geen onderdak en heel weinig voedsel kregen, terwijl ze ook bepaalde activiteiten moesten uitvoeren, waaronder navigatie over het hele land. Deze oefeningen werden uiteindelijk verlengd tot twee weken per keer. Zoals je zult begrijpen waren deze SP-eenheden, na maanden en jaren van dit soort training, fysiek en mentaal sterke, zelfverzekerde, gevechtssklare soldaten. De sergeanten en korporaals waren speciaal voorbereid omdat ze de mannen zouden moeten kunnen leiden als de situaties zich voordeden.

Op een bepaald moment tijdens dit trainingsregime bood mijn vader zich vrijwillig aan voor parachute-training en werd hij naar een trainingsschool op Ringway Aerodrome in Cheshire gestuurd. Het zou best kunnen dat sommige van de SP-jongens op dit moment toe waren aan wat actie. Er gingen er zoveel van de eenheid dat het opperbevel hen allemaal beval terug te keren naar hun SP-eenheden! Er

was zo veel tijd en moeite in hun training gestoken dat het opperbevel iedereen verbood de eenheid te verlaten. Geen aanmeldingen voor een andere eenheid werd meer toegestaan!

6 juni 1944. Operatie Overlord.

Dit was de grootste invasiemacht die ooit in de geschiedenis van oorlogvoering is bijeengekomen. De vrijheid van de volkeren van Europa en daarbuiten stond op het spel. Het falen van Groot-Brittannië



*Trouwfoto van George Gavan
Bron: Collectie Stichting*

en haar bondgenoten om succes te behalen zou een bezetting en waarschijnlijke vernietiging van de Britse bevolking betekenen. Dit was in alle opzichten een strijd om te overleven. De SP-eenheden en hun uitrusting werden op schepen geladen en rond D-Day + 2 overgestoken naar Frankrijk.

De pelotons landden in Normandië nadat het bruggenhoofd was beveiligd. Nu was de tijd aangebroken dat al hun maanden en jaren van training op de proef zouden worden gesteld - hun oorlog was eindelijk begonnen! Hun taak zou in feite een van de gevaarlijkste van alle troepen van de invasie zijn na de landingen. Het was hun taak om vóór de belangrijkste opmars in de sector die aan elk peloton was toegewezen te onderzoeken en te helpen bij het zoeken en lokaliseren van posities en concentratie van vijandelijke troepen. Deze pelotons zouden het speerpunt zijn voor de belangrijkste opmars en vanaf nu werden ze dagelijks geconfronteerd met het risico van een onverwachte aanval of hinderlaag. Ze kwamen er al snel achter dat de kans om gewond te raken of erger in deze rol extreem hoog was - de overlevingskansen



*Een carrier gefotografeerd tijdens de bevrijding in Aalst.
Bron: Collectie Stichting*

zagen er behoorlijk somber uit. Hun eerste contact met de vijand kwam al snel, maar het waren slechts kleine gevechten. Hun eerste serieuze contact kwam met Duitse pantservoertuigen bij een plaats ongeveer vijftien kilometer van het strand aan de rand van het dorp Audrieu. Het kwam in de vorm van een eenzame Duitse lichte tank, mogelijk een Panzer IV. Deze naderde het SP-peloton van achteren via een lange kronkelende rijstrook, bergopwaarts. Het peloton met zijn carriers en antitankgeschut op sleeptouw had zich net voor de kruising in een klein grasveld aan de rechterkant bij een splitsing aan de rand van het dorp verzameld. De tank stond er alleen voor en reed de baan op, richting hun positie. Snel brachten de mannen hun antitankkanon van twee of zes pond naar voren (kan me nu niet herinneren welke). Ze maakten snel een gat in een stenen muur aan de rand van het grasland, laadden het kanon en wachtten tot de tank arriveerde. Terwijl de tank langzamer ging richting de kruising, openden ze het vuur met het antitankkanon en hadden ze het geluk het met één schot uit te schakelen.

Het zou een goed moment zijn om op dit punt in het verhaal te zeggen dat over het grootste deel van de Britse opmars de overgrote meerderheid van de vijandelijke troepen waarmee ze geconfronteerd werden, door de strijd geharde troepen van verschillende SS-regimenten waren. Sommige van die SS-regimenten waren onlangs terugge-

keerd van het Russische front. Ze waren taai, gedisciplineerd en vooral gehard in de strijd. De daaropvolgende weken verplaatste het peloton zich zigzaggend door het platteland van 'Bocage'. Dit was een moordgebied voor de Duitse SS-troepen die de kleine velden met hun dikke heggen met veel succes gebruikten. Ze wisten het gesloten landschap te gebruiken om zware tankverliezen toe te brengen met hun antitankwapens. De SP's werden op dit moment dag en nacht op vele voetpatrouilles gestuurd om deze SS-formaties te lokaliseren.

De voetpatrouilles bestonden uit twee of drie jongens. Ze droegen geen insignes, ze droegen alleen kaarten, kompas en granaten. Als ze 's nachts op uitgingen, klopten ze elkaar om ervoor te zorgen dat er geen metalen uitrustingsstukken geluid zouden maken die bewakers zouden waarschuwen voor hun nadering. Ze gingen op een plaats en tijd uit hun linies en keerden op een afgesproken punt terug om weer binnen te komen. Je kunt je alleen maar de spanning en moeite voorstellen die het kostte om de vijandelijke linies een halve mijl of wat dan ook te penetreren, in het pikdonker om ongeschonden terug te keren. Ze moeten stalen zenuwen hebben gehad! Het doel van deze patrouilles was om de vijandelijke verdedigingslinies te vinden en, als ze geluk hadden, Duitse tanks te lokaliseren die een hoge prioriteit hadden. Alles wat van belang was, werd nauwkeurig op de kaart genoteerd en de kaart coördinaten werden vastgelegd. Deze informatie zou worden gebruikt door het opperbevel dat





Duitse gevechtshelm met het rune teken van de gevreesde Waffen SS

Bron: Wikicommons

zou beslissen welke actie nodig was. Bij sommige nachtpatrouilles kwamen ze de vijand tegen en werden ze beschoten. Tijdens één van de patrouilles was Dennis na een gevecht met de vijand vermist geraakt. Iedereen was zeer verrast toen ze hem later vastgebonden in een schuur terugvonden. Hij had buitengewoon veel geluk; SS-soldaten schoten normaal gesproken hun gevangenen neer! Dit feit werd grafisch versterkt toen tweeëntwintig Canadese gevangenen werden gevonden, hun pols vastgebonden met staaldraad en systematisch geëxecuteerd nabij het dorp Audrieu, (het eerdergenoemde dorp). Gevangengenomen worden door de SS betekende meestal een kogel in het hoofd.

Je zult nu begrijpen hoe gevaarlijk een taak binnen de SP was. Ze werden allemaal dagelijks geconfronteerd met deze bedreigingen en angstaanjagende ontmoetingen. In een zeer korte periode werden ze allemaal tactisch erg wijs en door de strijd gehard. Ze raakten ook erg gewend aan alle verschillende boobytraps. De SS was berucht om het gebruik en hun vindingrijkheid van deze boobytraps. Als voorbeeld, en een favoriet, was het opheffen van de stenen deurtrede die voor de meeste huisjes en boerderijen te vinden was, daaronder zouden ze een mijn plaatsen. De onoplettende soldaat die naar binnen ging om het gebouw te ontruimen, zou op de plaat stappen en hij zou aan stukken worden geblazen. De SS kwam met veel van dit soort verrassingen in de wetenschap dat het elke opmars zou vertragen. Uiteindelijk werd de vijand uit het 'Bocage'-land geduwd en hun volgende sterke en bitter bevochten verdedigingslinie zou berucht bekend staan als de strijd om'

Hill 112 '.

Hill 112

Begin juli was de opmars begonnen om de Duitse troepen van deze heuvel te krijgen, die ongeveer een 13 kilometer lang plateau was met een panoramisch uitzicht op het Britse front. Het was van vitaal belang dat deze positie werd ingenomen. Het offensief om het te nemen zou weken duren. De SP-troepen van Sergeant Gavan opereerden aan de oostkant van de heuvel en ze werden gebruikt in een dagelijks spel van kat en muis om de Duitse posities aan de zuidoostelijke kant van de heuvel te lokaliseren (ergens tussen Maltot en Baron) De Duitse SS-troepen die tegenover de geallieerde troepen stonden, waren hoog opgeleid, zeer gemotiveerd en meedogenloos. De verschillende aanvallen en tegenaanvallen om de met graan gevulde hellingen van Hill 112 te winnen, waren voor beide partijen een verschrikkelijk moordgebied.

Uiteindelijk werden de Duitsers van de heuvel geduwd en het eerste dorp dat deze SP-troepen binnenvielen heette Evrecy. Dit middelgrote dorp was bezet geweest door SS-troepen. Mijn vader beschreef wat er daarna gebeurde, wat op gruwelijke wijze de normale scène bleek te zijn waar SS-troepen een stad of dorp hadden bezet. Een stormloop van oudere vrouwen naderde vanuit de gebombardeerde ruïnes. De meesten van hen hielden andere waren grauw en zwijgend. Ze begeleidden mijn vader en zijn vrienden de Dorpskerk binnen. Het was een wanhopige scène die hen ontmoette. Vlak voordat ze vertrokken, hadden de SS-troepen enkele dorpelingen verzameld en uit wraak geëxecuteerd. De overgebleven



Duitse gevechtshelm van de SS eenheid Leibstandarte Adolf Hitler. Deze helm is gevonden in een tuin in Aalst.
Bron: Collectie Raimondo Bogaars

dorpelingen hadden ze later verzameld en op de kerkvloer gelegd. De vrouwen die konden praten, wezen naar de lichamen en zeiden gewoon "SS"!

Halverwege juli was Hill 112 stevig in handen van de geallieerden. Nu konden de geallieerde troepen uit de bottleneck komen die door de bittere gevechten was ontstaan. De SS-formaties hadden hard gevochten om de geallieerde opmars vast te houden en ze hadden een zeer hoge prijs betaald. Ze waren nu wanhopig bezig hun gehavende formaties te reorganiseren. De SP Pelotons kregen nu een nog agressievere aanvalsrol. Het opperbevel kwam met het bericht dat er dringend inlichtingen nodig waren voor de geallieerden, om de richting van de opmars te bepalen. Ze moesten wanhopig weten welke en waar de verschillende SS-eenheden zich bevonden. De SP's kregen nu te horen dat ze zich geen zorgen moesten maken over de gewone Wehrmacht troepen. Dit werd door een inlichtingenofficier naar de troep vertaald door een inlichtingenofficier met de woorden: "je hoeft je geen zorgen te maken over de gewone soldaat. Als je een Wehrmacht-soldaat gevangen neemt, ontwapen ze indien nodig, en schop ze dan gewoon tegen de reet en stuur ze op weg richting de achterhoede." "Vanaf nu willen we dat je agressiever bent, we willen dat je meedogenlozer bent". "We hebben je nodig om SS-troepen te vangen, te doden en te identificeren" "Alle gevangenen moeten aan ons (inlichtingen) worden overhandigd en van elke dode SS-er, moeten hun insignes en locatie worden genoteerd." "We moeten deze troepen in handen krijgen! "

Verdere uitbraak

Ik weet dat de SP's door deze rol als het ware wat meer gingen freelancen en ze voerden (zover voor mij bekend) minstens één hinderlaag uit achter de linies op een Duitse gemotoriseerde colonne met automatische wapens en granaten. In deze rol waren ze constant aan het rondwalen tussen de twee vijandige strijdkrachten en ze vonden het nodig om alleen Duitse automatische wapens te gebruiken. Deze hadden een onderscheidend geluid, zodat eventuele Duitse troepen in de buurt zouden denken dat het hun eigen strijdkrachten waren die een geallieerde invasie afweerden. Het gebruik van Britse wapens in deze gebieden zou een onmiddellijke reactie van Duitse mortier of artillerie opleveren. Bij een bepaalde gelegenheid kwamen ze bij wat leek op een verlaten dorp. Ze kwamen het dorp

binnen in hun carriers via een achter strook. Ongeveer halverwege de achterkant van een rij huisjes zagen ze Duitse troepen zich wassen en ontspannen in de achtertuinen! Ze bleven rijden in hun carriers en reden de andere kant van het dorp uit zonder herkend te worden!

Terwijl het geallieerde front zich uitbreidde, namen alle soorten patrouilles in vijandelijke gebieden toe. Met de toename van het aantal operaties nam het aantal dode en gewonden toe. Het fysieke en mentale effect van het verliezen van naaste vrienden was groot voor de overgebleven troepen. Met de vermindering van het aantal troepen, moesten de overgeblevenen nog meer operaties uitvoeren om het tekort aan te vullen. Je kunt je alleen maar voorstellen hoeveel gevechtstress dit op deze jongens uitoefende. Mijn vader heeft eens aan mij toegegeven dat iedereen in deze troepen op een gegeven moment een keer zou instorten door de gevechtstress. Dit gebeurde bijna altijd in rustige tijden waarin de zenuwen probeerden te herstellen. Mijn vader beschreef het effect op één van de jongens in de troep. Ze merkten dat hij was verdwenen. Uiteindelijk vonden ze hem, hij was onder een tank gekropen en kwam er niet onderuit. De andere jongens trokken hem eruit, en zoals gewoonlijk met deze toestand was hij een schreeuwende, huilende puinhoop. Hij kreeg een paar klappen, werd overgoten met water en ging zitten voor een praatje. Dit zou hem redelijk bij brengen en nadat ze hem binnen een halfuur een flinke slok rum rantsoen hadden gegeven, was hij weer in orde. Het overkwam iedereen wel eens zei hij.

Een ander punt dat het vermelden waard is, was de vastberadenheid van de Duitse elite-troepen. Hoe dichterbij de geallieerden bij de oversteek van de Rijn kwamen, des te heviger werd de vastberadenheid van alle troepen. Vooral de SS en parachutisten waren agressief. Ze lieten vrijwilligers op strategische punten achter om oprukkende colonnes op te houden totdat deze zelf vernietigd waren. De SP-jongens hadden er wel eens mee te maken.

Nederland

In september 1944 hadden de jongens in de Specialist Recon eenheden meer dan hun deel van het gevaar bevochten en overleefd. Ze hadden deze buitengewoon gevaarlijke rol vervuld in de hele sector van hun specifieke front. Eerst in Frankrijk, daarna in België, en nu zette ze hun

baan in Nederland voort. Op dit punt van de campagne was het peloton waarin Sergeant Gavan en mijn vader zaten voortdurend bezig met het uitvoeren van infiltratiepatrouilles. Het was mogelijk om troepen in een hinderlaag te lokken en SS-gevangenen te nemen. Ze waren nu volledig volleerde en door de strijd geharde troepen en gelijk aan alle troepen die het Duitse leger tegen hen kon opbrengen. De SP-jongens konden onmiddellijk een gebied met mogelijk gevaar of bedreiging aangrijpen, het was hun tweede natuur geworden. Ze hadden te maken gehad met of waren

blootgesteld aan elke vervelende Duitse truc uit het boek. Ze moeten er goed in zijn geweest. Dat ze zolang hadden overleefd is voldoende bewijs.

Op een dag in september, terwijl ze in hun specifieke operatiegebied opereerden, werd een bevel naar de eenheid van sergeant Gavan gestuurd dat ze een officier van het Pay Corps, moesten ontmoeten om zes weken achterstallig loon te ontvangen. De troep van sergeant Gavan was de afgelopen zes weken onafgebroken bezig geweest. De werklast waarmee ze werden geconfronteerd, werd bepaald door de snelheid van de geallieerde opmars in hun sector. De jongens in de Troop waren verbijsterd door het ontvangen van dit bevel. Dit betekende dat ze zich terugtrokken uit hun front om hun loon te ontvangen. Geld waar ze geen gebruik van konden maken - waar moesten ze het uitgeven, vroegen ze zich allemaal af? Hoe dan ook, bevelen moesten worden opgevolgd!

Het gebied dat voor de bijeenkomst was aangegeven, was een eind buiten hun operatiegebied. Ze kregen kaartreferenties en een locatie waar ze elkaar konden ontmoeten. De plaats die de betaalofficier had uitgekozen, lag aan de rand van een bos bij Eindhoven. Zodra ze bij de ontmoetingsplaats aankwamen, keken ze om zich heen. Ze waren verbaasd hoe open en kwetsbaar de positie was en wat een kans als doelwit ze boden voor elke verborgen vijand! Het was algemeen bekend bij ervaren fronttroepen dat iedereen die enig teken van hoge rang vertoonde het belangrijkste doelwit was voor een sluipschutterkogel of

George Francis Gavan
Bron: Collectie Stichting



een mortier- of artillerieaanval. De simpele fout van het dragen van een verrekijker of het roken van een pijp door een officier leidde vaak tot een zekere dood door de kogel van een sluipschutter. Iedereen van rang was een prioritaair doelwit.

De SP-jongens waren zich volledig bewust van de kwetsbare locatie die was gekozen, vooral omdat deze werd overzien door een klein bos niet ver van de locatie! Geen van de jongens uit het peloton voelde zich nog beter bij de situatie toen de officiers betaalklerk een paar groene laken-tafels neerzette waarop hij papieren en

betaalboeken neerlegde. De SP-jongens waren ongemakkelijk over de hele situatie. Ze vroegen aan andere soldaten in de buurt van wie deze ontmoeting plaatsvond of het veilig was en met speciale verwijzing naar het kleine bos dat uitkeek over de positie. Maar er werd verzekerd dat het hele gebied was ontruimd en beveiligd.

De jongens van het peloton begonnen al snel te ontspannen terwijl ze wachtten op hun beurt om hun loon te ontvangen. Ze gaven sigaretten door en babbelden met elkaar. Ze keken met lichte verbazing toe hoe de betaalofficier met zijn pet openlijk achter zijn tafel naast zijn salarisadministrateur zat met hun papieren enz. Op een nuchtere manier regelde hij dit alsof ze in een kantoor thuis zaten!

Mijn vader was nog steeds erg gespannen over de hele situatie en hij voelde zich nog steeds niet op zijn gemak. Vooral met zoveel mannen op zo'n kleine ruimte - precies datgene waarvoor opgeleid waren om nooit te doen. Maar dit was een situatie waar ze geen controle over hadden en het was een situatie die voor hen allemaal vreselijke gevolgen zou hebben. Net toen deze gedachten door het hoofd van mijn vader gingen, riep de loonofficier sergeant Gavan naar de tafel om zijn loon in ontvangst te nemen. Mijn vader stond dichtbij en keek naar de gebeurtenissen. Op dit punt viel het mijn vader plotseling op, hoe ruw en taai ze er allemaal uitzagen. Hij werd vooral getroffen door het beeld van zijn sergeant die nu voor de tafel van de betaalofficier stond. Hij leek een zeer angstaanjagende figuur, in zijn

gevechtsjas, een gecamoufleerde sluipschuttersdoek om zijn nek, twee lange banden Duitse Spandau-munitie gedrapeerd over zijn jas. Mijn vader vond ze lijken op haaiantanden! Aan zijn webbing hingen een half dozijn granaten en andere uitrusting, waaronder een Duits Luger-pistool aan zijn riem. Dit was een visuele herinnering voor mijn vader over hoe ze allemaal waren geëvolueerd tot een formidabele en zeer capabele gevechtseenheid.

Dit beeld van sergeant Gavan stond volgens mij de rest van zijn leven in het geheugen van mijn vader gegrift. Het bleek dat het de laatste keer was dat hij hem levend zag. Net toen hij de scène aan het bestuderen was, vielen op dat moment de eerste van drie of vier Mortierkogels in hun midden. De eerste landde rechtstreeks op de betalende officier en de griffier en doodde hen onmiddellijk. Gevolgd door de andere mortierbommen die snel achter elkaar vielen. Wat volgde na de aanval was een totale chaos en bloedbad. Overall lagen lichamen, rook en stof vulden de lucht en de geur van cordiet vulde de neusgaten. Minstens één Carrier stond in brand en toen mijn vader van de grond kwam en weer bij zinnen kwam, ging hij naar de sergeant kijken die vlakbij lag. Hij ging naar hem toe en hij kon duidelijk zien dat hij vreselijk verminkt was. Hij lag stil, geen geluid of beweging. Gezien zijn toestand en na een snelle controle van hem was mijn vader ervan overtuigd dat sergeant Gavan was gedood. De lucht was nu gevuld met het geschreeuw van lopende gewonden. Mijn vader werd nu overmand door zijn training en zijn adrenaline, en controleerde het gebied. Hij trof één van zijn naaste vrienden bewusteloos aan in een afvoergoot. Hij trok hem eruit en kon zien dat hij ernstige granaatscherven aan zijn maag had opgelopen. Met hulp werd hij op een jeepbrancard geladen. Hierna zakte mijn vader plotseling in elkaar. Hij was zelf gewond geraakt maar de adrenaline moeten de effecten een tijdje hebben gemaskeerd totdat uiteindelijk de effecten van de aanval en zijn wonden hem overkwamen. Mijn vader leed onder de gevolgen van de explosie, zijn wonden en de schok van de aanval. Hij leed aan acute doofheid na de explosies en het duurde een paar dagen voordat hij weer kon horen, hoewel zijn gehoor daarna niet erg goed was. Het verhaal van Sergeant George Frances Gavan eindigt hier.

Nasleep

Mijn vader twijfelde er niet aan dat de dodelijke mortieraanval werd uitgevoerd vanuit de bossen die uitkeken over de ontmoetingsplaats die hen bij aankomst allemaal zorgen had gemaakt. De vijandelijke troepen die verantwoordelijk waren voor de aanval waren naar alle waarschijnlijkheid Waffen-SS-troepen, vrijwilligers uit een of andere formatie en bereid om achter te blijven in de hoop een geschikt doelwit te vinden om aan te vallen. Dit in een wanhopige poging om de geallieerde opmars te stoppen. Wat er met hen is gebeurd is onbekend, maar net als andere groepen van die-hard troepen zijn ze waarschijnlijk kort daarna zelf gedood door de geallieerde troepen die hen omsingelden. Het was een noodlottige combinatie van omstandigheden die het leven van George Gavan en de eisten. Dit zeer kleine incident in de bredere zin van het conflict, maar voor sergeant George Gavan en korporaal Dennis Parry waren de gevolgen van deze gebeurtenissen groot. Zo ook voor de families van deze soldaten. De vrouw van George Gavan, Annie, werd weduwe met jonge kinderen om op te voeden. Ik ben er zeker van dat de gevolgen van de aanval een blijvende invloed zouden hebben op de volgende generatie Gavan die opgroeit zonder dat hij er voor hen is geweest. Het moet ook zwaar



zijn geweest om niet te weten wat er met hem was gebeurd.

Mijn vader kwam uiteindelijk wel naar huis. Nadat hij het bewustzijn verloor, werd hij naar een veldhospitaal vervoerd waar hij zijn zinnen en zijn gehoor terugkreeg. Na een paar dagen werd hij overgeplaatst naar een groter ziekenhuis in België. Hij werd daar ongeveer een week vastgehouden voordat hij in een vliegtuig terugkeerde naar het Verenigd Koninkrijk. Eenmaal in het Verenigd Koninkrijk ging zijn behandeling door voor de granaatscherven die hij had opgelopen.

Voornamelijk in zijn benen en zijn rug. Deze wonden genazen vrij snel, maar de grootste zorg was het mentale trauma dat hij nu leed. Het hoogtepunt van zijn maandenlange frontdienst en van de voortdurende stress van de operaties die zo tragisch eindigde. De prijs van de onbeduidendheid van de omstandigheid die tot de dood en verwonding van zijn wapenbroeders had geleid, was een bitter feit om te slikken en de bitterheid droeg mijn vader zijn hele leven mee.

Hij onderging maandenlange psychologische behandeling voor shock en waarschijnlijk wat we tegenwoordig kennen als posttraumatische stressstoornis – PTSS. Zijn laatste herstelinrichting was in Worchester, van hieruit werd hij naar Newcastle upon Tyne gestuurd om uit het leger te worden gedemobiliseerd. Dit was eind 1945, begin 46. Hij hervatte zijn beroep als timmerman in Prestatyn Town, waar hij zijn beroep had geleerd als een 14-jarige jongen. In 1947, toen hij 29 jaar oud was, trouwde hij met mijn moeder en stichtte hij een gezin van twee meisjes en drie jongens. Hoewel

hij zich heel goed aanpaste aan het burgerlijke huwelijksleven, zouden de verschrikkingen van zijn oorlog hem jarenlang blijven achtervolgen. In de eerste jaren van het huwelijksleven verontrustte het mijn moeder aanzienlijk en zonder voorafgaande kennis van zijn toestand, plotseling gewekt te worden doordat hij in zijn slaap sloeg. Dit al schreeuwend en doorweekt van het zweet - hij zou de gruwelen van zijn oorlog opnieuw beleven. Hij sprak nooit met ons over zijn oorlogservaringen, pas in de laatste tien jaar van zijn leven begon hij over zijn ervaringen te praten. Ik denk dat het hem hielp om eindelijk zijn herinneringen te delen aan een sympathiek oor. De enige keer dat ik me herinner dat hij openlijk zijn kwelling onthulde, was op een kerstdag. Wij allemaal kinderen zaten rond de tafel met mijn vader en moeder, we waren net begonnen met het eten van ons kerstdiner toen mijn vader in zijn handen begon te huilen. Mijn moeder vroeg hem wat er aan de hand was? Het enige dat ik me kan herinneren dat hij zei was: "Ik dacht aan de jongens". Mijn moeder, God zegene haar kracht, liet ons allemaal onze maaltijden naar de voorkamer brengen terwijl mijn vader zijn kalmte herwon - hij had een vreselijke terugval ondergaan. Het was de enige keer in mijn leven dat ik mijn vader zag huilen. Als ik eraan terugdenk, is het een plechtige herinnering aan wat die jongens in oorlog moesten doorstaan en hoe ze het hoofd moesten bieden in het burgerleven zonder enige steun. Die nachtmerries van mijn vader verdwenen in de loop van de jaren, maar in de eerste jaren van het huwelijk vertelde mijn moeder ons, riep mijn vader altijd: 'Sergeant Gavan!' ●

VWCAP

Lichtjes op de oorlogsgraven 2020

Ondanks alle onzekerheden en restricties van de Covid-19 pandemie, was er voor Maarten Sliphorst en de stichting geen twijfel. Ook dit jaar zouden er kaarsen branden op de oorlogsgraven tijdens kerstavond.

De kaarsen werden ruim van tevoren ingekocht en de stichting ging ten rade bij de afdeling handhaving van de gemeente Valkenswaard over wat wel en wat niet mocht. Al snel was het duidelijk dat er dit jaar helaas geen publiek bij het plaatsen van de kaarsen betrokken konden worden. In de laatste weken voor kerst veranderde de maatregelen enkele keren. Uiteindelijk werd besloten dat Maarten samen met zijn vrouw Marieke de kaarsen zou aansteken en dat Raimondo en Bjorn Bogaars het geheel zouden vastleggen voor de belangstellende.

24 december om 16.00 uur werden de kaarsen op de begraafplaats uitgeladen. Alle kaarsen werden ontstoken alvorens deze bij de graven geplaatst zouden worden. Gelukkig stond er weinig wind en was het droog.

Hierdoor zijn alle kaarsen goed blijven branden. Bij het verwijderen van de kaarsen op tweede kerstdag bleek dan ook dat alle kaarsen geheel opgebrand waren.

We kijken dan ook terug op een geslaagd event, dat hopelijk volgend jaar weer met belangstellende uitgevoerd zal worden. ●





Willy van der Weide

Adoptieprogramma Sittard War Cemetery

Vrijdag 18 september 2020, op de dag dat Sittard 76 jaar geleden werd bevrijd van de Duitse bezetter, vond om 10:30 uur een korte plechtigheid plaats op de Britse oorlogsbegraafplaats aan de Kromstraat in Sittard.



In aanwezigheid van luitenant-kolonel Adam Shakespeare als vertegenwoordiger van de Britse strijdkrachten, gouverneur mr. Theo Bovens, deken Rob Merx, de heer Rex Thompson namens de oud-strijders en leden van het Oorlogsgravencomité Sittard overhandigde locoburgemeester Andries Houtakkers het eerste adoptiecertificaat voor een Brits oorlogsgraf aan de heer en mevrouw Steve en Wilmy Talbot. Steve is de zoon van Dennis Talbot, die de Britse begraafplaats in Sittard jarenlang beheerde. Hij koos het graf van Dennis Ladds, die sneuvelde tijdens operatie Blackcock, waarmee de geallieerden het front richting Ruhr wilden verleggen. Met Ladds' familie heeft Steve Talbot nog altijd contact.



Het Oorlogsgravencomité Sittard biedt geïnteresseerden sinds kort de mogelijkheid om in Sittard een graf te adopteren van een gesneuvelde bevrijder op het Britse Oorlogsgravenkerkhof in de Kromstraat in Ophoven en de Algemene Begraafplaats aan de Lahrstraat. In totaal liggen in Sittard 259 Britse militairen begraven die in deze regio het leven lieten tijdens de bevrijding. Volgens het Oorlogsgravencomité Sittard zijn er op dit moment al meer dan 150 graven geadopteerd.



Het Oorlogsgravencomité werd in 1946 opgericht en organiseert jaarlijks Remembrance, beter bekend als Klapproozondag op de 2e zondag in November. ●

*W.A. (Willy) van der Weide,
Coördinator adoptieproces*

*Pastoor Rayenstraat 1,
6137 VT SITTARD*

Thuis: 0031 464524613

Mob: 0031 619806512

Mail: info@vanderweide-sittard.nl

Uitgelicht:

CHAMBERLAIN, CHARLES ERNEST

Rang: Private
Militair Nr: 4748983
Sterfdatum: 04/10/1944
Leeftijd: 27
Regiment: Queen's Own Cameron
Highlanders
5th Bn.
Graf nummer: I.D.19

Aanvullende informatie:

Geboren in september 1917 als kind van Ernest en Elizabeth Ann Chamberlain in Grimethorpe, South Yorkshire, Engeland. Hij was de 2e van 7 kinderen. Hij was kort getrouwd met Edith, maar zij hadden samen geen kinderen.

Hij kwam in actie in Afrika tegen Rommel en het Afrika Korps, en nam toen deel aan de invasie van Sicilië. Daarna werd het regiment teruggeroepen naar Engeland ter voorbereiding op D-Day. Na de invasie vochten ze door Frankrijk en België en verder naar Nederland waar hij helaas zijn leven verloor bij de gevechten om Best. ●



**VWCAP is een onderdeel van
de stichting Erfgoed 40-45, gemeenten
Valkenswaard en Waalre**

**Correspondentieadres:
Emmastraat 27b, 5583 BL Waalre.
info@erfgoed40-45.nl**

**Website: www.erfgoed40-45.nl
www.valkenswaardwarcemetery.nl**

**Bank: IBAN nr. NL 27 RABO 01.16.58.46.45
t.n.v. Stichting Erfgoed 40-45**

De stichting heeft de ANBI status.

Oproep voor sponsors

De stichting Erfgoed 40-45, gemeenten Waalre en Valkenswaard is een stichting zonder winstoogmerk. Dit betekent dat de gehele inkomsten besteed worden aan de doelen die de stichting nastreeft. Dit zijn onder andere de kosten die het onderhouden van een stichting met zich meebrengt (bankkosten, website, porto, etc), onderzoek naar de graven, educatie van de lokale jeugd, eventueel een kopje koffie als familieleden vanuit de hele wereld besluiten de graven te bezoeken en nog meer gelijkwaardige zaken.

Om deze kosten te kunnen dekken zijn we altijd op zoek naar sponsoren of donaties. Wilt u de stichting sponsoren dan kunt u contact met ons opnemen. Ook om eventuele tegenprestaties te bespreken zoals een advertentie in de nieuwsbrief of website, spandoek bij een evenement etc.

Wij danken u bij voorbaat voor uw steun.